

Naša Sloga izlazi svaki 1 i 16 dan mjeseca, i stoji s poštarinom za cijelu godinu 2 f. a za kmeta 60 novč. razmierno za pol god. 1 f. a za kmeta 30 nov. Izvan carevine više poštarina. Pojedini broj stoji 6 novč.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politični list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari.“ *Nar. Post.*

Oglasi se primaju po navadnoj cieni. Pisma neka se šalju platjeno poštarine. Nepodpisani se dopisi neupotrebljavaju. Dopisi se nevrtaču. Uredništvo i Odpravnictvo nalaze se *Via Capuano N.º 1969/1.*

Godina III.

U Trstu 1 Decembra 1872.

Broj 23.

Poziv na predplatu.

Pozivamo naše p. n. čitatelje k novoj predplati na ovaj pučki list.

Ako smo u ove prošle tri godine ikoliko odgovorili svojoj domoljubnoj dužnosti, nadamo se, da će se kao do sada i za ovu IV. godinu radi odazvati našem pozivu; a mi ćemo se trsiti, da budemo sve to dostojniji njihova povjerenja i njihove pripomoći. No buduć, da se List uz svu našu dobru volju i dosta veliko požrtvovanje nemože nikako uzdržati uz sadašnju cieniu: to smo prem žalostnim srcem usiljeni ustanoviti mu predplatu na 2 f., a za kmeta na 1 f. na godinu. Jedino na taj način ufamo se, da ćemo mu osigurati obstanak. One pako p. n. predplatnike, koji nam još štogod za ovu godinu duguju, molimo što uljudnije, da nam čim prije taj maleni dug pošlju.

Konačno molimo naše prijatelje, da izvole puk podučiti, kako će se laglje i manjim troškom kod dotičnih poštarskih uredah moći predbrojiti, i to više njih zajedno kroz *poštarsku naputnicu*. Ujedno se toj istoj gg. prijateljem najusrdnije preporučujemo, da nas i odsele svojim unnim i krasnim perom podupirati izvole.

U Trstu 1. Decembra 1872.

Uredništvo.

Pogled po svietu.

U Trstu 30 Novembra.

Saborsko djelovanje u ovoj polovini carstva svršuje šestoga il sedmoga nastajućega mjeseca, pošto se, usljed previšnjega poziva, carevinsko vieće ima sastati dne dvanaestoga decembra. O njihovu djelovanju neima se mnogo što kazati. Galički je glasovao na cara Adresu, u kojoj iztiče dosta jasno svoju znamenitu Resoluciju; pa to je sve drugo, nego li pravo povjerenje u sadašnje ministarstvo. Kranjski i dalmatinski nedadoše u ničem viditi, da su u odporu proti centralnomu ministarstvu. Pitanje o sdruženju s Hrvatskom kao da je u Dalmaciji sasvim zaspalo. Što naš istarski radi, neka vide naši čitatelji iz onih nekoliko naših različitih viestih.

U ugarskom parlamentu su se u ovo petnaest danah dogodile takove stvari, kakove se obično događaju svagdje prije nego li u parlamentu. Ministri i zastupnici su se medju sobom tako posvadili i opsovali, da je prava sramota za narod, gdje je što takva moguće. Mislilo se, da će se iz toga svašta poroditi, a kad tamo, braća su se liepo pomirila, ako se i nisu oprala i opravdala, pa kao i do sada mirno Ugarskom vladaju. Kraljevinska deputacija magjarska nije još ni sada Hrvatom ništa odgovorila. Ali s druge strane sve to jasnije i jasnije biva, da se Hrvati od Magjarah neimaju mogoćenu nadati. Medju tim boće se poradi deficita iliti manjka pod svom stjepanovom krunom povišiti narodu štibre.

Čuje se, da su Rusi osvojili Kivu u srednjoj Aziji. Čudnovato je, da Inglezi za to nečaju, akoprem njihovim tamo

posješćinam prieti velika pogibelj poradi sve to većega i većega širenja ruske sile i moći u onih dalekih stranah. U Franceskoj vlada nestalnost poradi više stranakah, u koje je podjeljen parlament. U Španjolskoj se nezna, da li je kralj bolestan, il se tako pričinja, što ga je strah republikanah, koji su tu i tamo ustali s oružjem u ruci. Talijanski parlament razpravlja, kako se inadu klostri i u Rimu zatvoriti i uklinuti. Doznalo se, da već od više vremena postoji savez medju Italijom i Njemačkom, koji je u prvom redu napet proti katoličkoj Crkvi. Zato se tu i tamo bezobzirno proti njoj vojuje. Nego Crkva je uvijek dosada slomila rogove, tko sel je god s njom borio, pa će i Bismarku, il najdalje njegovim nasljednikom.

Jesu li krave muzare za upregu il nisu?

Gotov je dobitak, ako se krave uprežu pri manjih kmetijah i gdje je lahka zemlja, samo treba paziti, da se nepronađu u djelu. Pri velikih kmetijah uprezati krave takodjer nikakor neškodi, ako se od časa do časa upregnu, i to osobito tada, kada je djela obilno. U mnogih mjestih po Njemačkoj privade krave za upregu, da tako njimi obavljati uzmagnu ne samo laglje vožuje, nego takodjer na njih oru, nu samo za polovinu-djela, što bi ga voli opravili. Pod branu pako kravah neuprežu.

Ako se malo krava sprohodi u djelu, neće radi toga imati manje mlička, dapače jošte više ga imaju one krave, pri kojih brana, kaka se veli, ide više u meso, nego li u mljeko. Zato pri onih kravah, koje počnu debeliti i manje mlička davati, treba poskusiti i to, da se počmu uprezati, i već krat će im se narav promieniti, to jest, opet će više mlička davati.

Krave se, da što, uprav tako na upregu privade, kao i voli, a jošte se laglje puste voditi i hitrije su u bodu, nego li voli; nu moćne nisu kao što su oni i nemogu toli na dugo upregu podnašati.

Dr. Zailer piše u gospodarskom listu „N. Landw. Zeitg.“ o toj stvari: za kmeta, a osobito manjega kmeta, nije bolje niti cjenije uprege, što je kravja. Uprezanje kravah pripomaže *živinogojstvo* i dohodke poboljšava. A kako to? Evo ovako: Živinogojstvo se poboljšava tim, što uprezane krave moćnije postanu, a od moćnijih materah legu se i moćniji telci i telice. Po uprezanih kravah zadobivamo zato moćnije i teže govedje živine. Ono dakle, što se dosle sa svim podučavanjem i ostalom pomoćju nije moglo dostignuti, dostigne se tim putem samo po sebi. I mnogo bi veću korist ovim načinom imali od blaga na mesnici, osobito u onih mjestih, gdje ako se za mlieko malo dobi, dobi se više za meso. Razumi se samo po sebi, da takodjer djelo, koje nam uprežene krave obave, treba uzeti u račun. Ako dakle neutrudimo kravu preveć u djelu, ako joj pustimo vremena, da počine i dosti njoj hrane podamo, neće pogoršati. Kad bi krave za upregu rabili, kmet, koji ima sada 6 kravah i 2 konja, da bi imao 9 ili 10 kravah, mogao bi smirom imati upreženo za pol dana 2 para kravah, i jošte bi lahko koja bredja ili dojeća krava doma ostala. Četiri jake krave hoćeju gotovo učiniti, koliko bi 2 konju, a osobito ako im se takova hrana učiniti, koliko bi 2 konju, a osobito ako im se takova hrana (seno ili otava) daje, kao što konjem. Ovas će tako ostati kmetu za prodaju. Vrhu toga imat će polovicu više kravah i teletah, pa da bi i liepo uprežene krave nekoliko manje

mlička dale, dobivao bi mlička, da ima tretji del više kravah, uvijek toliko, ako ne više, nego li prije. Zatim nebi trebalo kmetu, da drži krave prevec stare, kada su već suhe i za mesara malo vriedne, nego prodavao bi je mladje i dobro potušćene, jer bi si za upregu pribavio mladu živinu.

Ovo su mnogovrstni dobitki, koje može svaki čovjek lahko razumiti, akoprem stara navada nepripuša njegovoj glavi ovu stvar mirno i na tanko prosuditi

Samo neka tko počme, pa eto svi su drugi za ujim. Što nova početi potrebno je sve to više, jer po starom se kopitu nečadu štiti nove škornje, koje potrebujemo dan danas, gdje nam potrebe sve to više rastu. (Novice.)

D o p i s i.

Iz Pazinšćine.

Buduć, da vaš navadni odavle dopisnik već više vremena mukom muči, ajde da vam ja mjesto njega koju javim. Nego o čem ću? Kud će suza neg na oko, pak o čem ću ni ja, nego o našem občinskom zastupstvu?

Ja vam baš neznam reći, što naši občinski zastupnici čine, ni što misle učiniti; ali čujem svašta, a najviše, da se puk već sad gorko kaje, što je izabrao nekojih od njih. Puk se je između ostalih stvari tvrdo ufao, da će njegovo novo zastupstvo upeljati opet naš materniski jezik u naše škole, a slavno zastupstvo o tom još jednako muči. Naša se djeca kao i do sada zanjemljuju talijanskim knjigami, kojih nerazumiju, a mi liepo trusimo i trošimo na škole, da nam je već dodijalo, a od sad da ćemo trošiti i više. Vele nekoji, da nam je talijanski jezik potreban, zato da ga valja učiti. Ali zaboga, tko je od nas ikad rekao, da ga novalja učiti. Dapače neka se uči, samo neka se poradi njega nezanemaruje naš materinski; jer je to, jedno škodno, a drugo sramotno. Velim škodno, jerbo se diete u jeziku, kojega nerazumi, neće nikad niš za život naučiti, pak bi bilo stoputi bolje, da ludo vremena negubi. Ali je to, nadalje, i sramotno, jer bi reći, da smo mi zadnji ljudi na svijetu, pak da nemarimo za se i za svoje više, nego cigani. Sramota pak nad sve sramote jest, što moramo plaćati, a neimamo od toga nikakve koristi. Još bi ciganim rekao, ajde kad hoćeš, da ti školu plaćam, a ti mi uči djecu u mojem ciganskom jeziku! Zato ima svijet i pravo, što se oko nas osmjehuje, a najme naši Šarenjaci, koji se sami sebi čude, kako je to moguće, da šaka njih ima sve što hoće, a mi ništa! Pa tko je tomu kriv? Naši zastupnici, kojih smo zato izabrali, da brane u zastupstvu naše pravice, a najme školske. Kad bi tko od njih digao u zastupstvo svoj glas za naš materinski jezik, da ta stvar dojde do zakonita glasovanja: barem bi znali, tko se je iznevjerio svojim biračem i tko nije, pak bi to na pameti držali do drugih izborah. al ovako bi reći, da su nas svi izdali, a to nije nikako moguće. Jer ima među njimi ljudi, koji bi volili, da na nje nebo pade, nego da tko reče, da su se dali nagovoriti proti svojemu rodu, te iznevjerili svojim biračem. Od tih se dakle nadamo, da će se u pazinskom občinskom zastupstvu oglasiti za naše narodne pravice, da već jedanput znamo, na čem smo. Nekoji od naših vanjskih zastupnikah bi reć, da se nisu dali izabrati u zastupstvo za drugo, nego zato, da se sgođnom prilikom odciepe od Pazina. I vi ste jedanput bili u vašem listu za odciepljenje, a i sad neznam kako mislite. Ja od svoje strane mislim, da je za nas bolje, da ostanemo s Pazinom sruženi, kao što smo sada. Jer možemo u zastupstvu imati većinu kad hoćemo, pak iz Pazina učiniti naše narodno središće, koje nam dosad u Istri fali. Po mojem sudu, sad bi bila veća sila iskati razdruženje Šarenjakom, nego i nam.

Na koncu hoću, da vam povjedim jednu, koju je učinio, ne naše zastupstvo, nego naš občinski odbor iliti delegacion. Poslao je zahvalnicu zemaljskomu saboru, što je zaključio, da se otme gimnazija našim vriednim Fratrom, pak da se pretvori u talijansku i plaća iz našega domaćega žepa. Vidićemo, što će na to zastupstvo reći, kad se prvi put skupi.

Dojavise nekoji u Našoj Slogi ljepahne viesti o občinskih izborih u našoj Istri. Mislim vašim štiocem neće dodijati, ako im i ja što javim o izborih naše Buzešćine. Treba vam dakle znati, da su izvan dvojice izabrani svi čisto naši ljudi, a svi prijašnji mjestni kolovodje da su propali. Nijedna občina u Istri nije još svojega lica tako osvjetlala, kao što je ovaj put Buzešćina. Prijašnji kolovodje bijahu napeli sve svoje sile, da jih naše ljudstvo opet izabere, al im je bio vas trud uzalud. Čuo se u izbornici glas od čovjeka poštonjaka, kad je tko glasovao za kojega Šarenjaka: *A vrag ti ga u tvoju lištru stavil!* Sad se na sva usta groze dvojica trojica prijašnjih kolovodjah, da ćeju nam izbore uništiti, jer da su nezakoniti. Evo im u brk, ako to mogu, neka učine, a mi ćemo opet i opet izabrati ove iste te iste i po drugi i po treći put. A znate li, poradi koga uzroka su nam tobože izbori nezakoniti? Govore nam, da smo oko hodili, pak glasove na nepošten način kupovali. Ah šarenjačke premudrosti! Ako bi i bio tko od naših išao oko, da nagovora birače, da izaberu pametne i razumne ljude, nebi bio nikad radio onako nezakonito, kao što su radili naši Šarenjaci u toj stvari. Ako žele, mi smo u stanju njihovimi pismā dokazati, kako su nezakonito radili, da dojdju opet njihovi pristaše u zastupstvo, pak da nam i na dalje zapovjedaju. A neka nam oni dokažu, da smo mi tako djelali. Neka se dakle naši Šarenjaci uvjere, da smo prisiljeni birati u više naše ljude, jer nemožemo više trpiti njihove oholosti: težki jaram, što su nam ga na vrat naprtili, dodijao nam je i nemožemo ga više nositi. Odsad unapred naša će prva skrb biti, povjeriti svoja dobra, svoju budućnost i razvitak svojega potomstva ljudem svoje krvi i plemena, koji imaju za nas srcece želju i svu brigu; a nećemo već nikada izabrati ljudi, koji neimaju skrbi ni brige, nego za svoj trbul i za malu četieu svojega ljudstva. Neka naša Buzešćina služi za izgled svim obćinarom u našoj Istri, pak će naši porečki zastupnici biti prisiljeni naših se pravicali spomenuti. Ako pak nebi, neka znaju, da će doći vrijeme, kad ćemo i u Poreč svoje ljude slati. Za probuditi koji narod, netreba drugo, nego početi ga pritiskati, pak je stvar gotova. Neka to služi za nauk našim saborskim zastupnikom i našim laškim susjedom. Kao što je nekada bila krv mučenikah sjeme kršćjanah, tako je dandanas tlačenje naroda razplodišće sve novijih i vrućih patriotah i narodnjakah. Sve se na svijetu daje pokoriti i uništiti, ali duh nikada!

ISTARSKI RAZGOVORI.

Luka Luković i Marko Marković.

- M. Baš sam se u dobar čas s tobom sretio, da se opet malko porazgovorimo a naših domaćih stvarih.
- L. O čem smo ono zadnji put govorili.
- M. O našoj u Istri nevolji, kojoj je kriva naša neukost i naše neznanstvo; onda o naših pučkih školah, koje bi nas imale izbaviti toga zla, ali da nećeju nikad; jer su talijanske, pak za nas kao da jih neima.
- L. Jesi li možebit o tom s kim govorio?
- M. Jesam.
- L. Pak što svijet veli?
- M. Da imaš pravo, da je uprav tako, jer da se djeca u sadašnjih školah nenauče pravo ni čitati, a nijedno da nerazumje ono, što se čita. Pak se svi čude, kad to vlada zna i vidi, kako može barem ona tu stvar trpiti. Vele, da bi vladinih ljudih dužnost bila, izviestiti se, kako grđe narod govori, pak narediti, da se onako i djeca u školi uče.
- L. Eto vidi, to je drugi, dapače prvi i najveći uzrok svih naših nevoljah.
- M. Koji?
- L. Taj najme, da sve samo od vlade čekamo, kao i plaćljiva djeca od svoje matere, a sami il neumjemo, il nećemo, da si pomognemo.
- M. A kako bi to mi mogli sebi pomoći, ni u ovoj, ni u ik kojoj drugoj stvari?
- L. Kako i onaj osal, ako si kad čuo pripovjedku, koji je

bio pao u blato, pak vikao: Bože, pomози! a Bog mu je odgovorio: Osle, kopori!

M. Ta ti je dobra!

L. Koporiti dakle treba, gibati se i micati, ako hoćemo, da se naš materinski jezik vrati opet u naše škole, pak da nam se djeca štogod nauče.

M. Koporiti, micati se i gibati, to je sve liepo, ali kako?

L. Evo ovako. Po zakonu imaju občinska zastupstva iliti raprezentance pravo odlučivati, u kojem jeziku hoće, da im se u školi djeca uče. Gdje su dakle u zastupstvu naši ljudi, tu mogu kad jih volja narediti, da se djeca u školi prestanu mučiti talijanskimi knjigami i talijanskim jezikom, a mjesto toga da se upelju naše knjige i naš jezik. Tim putem je bio naš jezik iz naših školah iztjeran, tim ga dakle putem treba na novo i upeljati.

M. Borme, to nije teško. Ali reci mi, molim te, nebi li onda trebalo občinsko zastupstvo tu svoju odluku komu javiti?

L. Nikomu drugomu, nego školskomu nadzorništvu kotarskomu, a ovo bi to dalo na znanje nadzorništvu pokrajinskomu, pak bi bila stvar gotova. —

M. A što tbi se imalo učiniti u onih obćinah, gdje neima naših ljudih u zastupstvu, il ako jih ima, nisu u većini?

L. I tu se može zakonitim putem sve postići.

M. Ajde da čujemo kako?

L. Proseć, jer je prositi svakomu slobodno, a tko prosi, taj nosi.

M. A tko bi imao prositi?

L. Svi zajedno kuće gospodari, što stanuju u takvih obćinah u kojih su im nepravedni susjedi zastupstvo preoteli.

M. To je sve dobro, al i ti znaš, kakovi smo mi kmeti, da se siromahi neznamo ganuti, zato bi trebalo, da to neko počne.

L. Da kako da bi trebalo.

M. A tko?

L. Dosta je, da se dogovore dvojica, il trojica njih, pak da idu kojemu pisaru, il kojemu domorodnomu plovanu, proseć ga, da im on molbenicu iliti supliku napiše, ako sami neznaju.

M. Pak onda?

L. Onda bi trebalo, da ju podpišu svi u obćini slavenski kuće gospodari, il ako neznaju pisati, da na njoj barem križ učine.

M. A tko bi jih kad skupio?

L. Toga i netreba, nego bi valjalo iti od kuće do kuće, il javiti im, da se molbenica za podpisivanje nahodi u toj i toj kući; pak jih pozvati, kad u blagdan dojdu u mjesto, da ju podpišu, il podkrižaju.

M. Pa što bi se imalo reći u toj molbenici?

L. Da mi živimo u Austriji, gdje imaju svi narodi jednake dužnosti i jednake pravice, zato da odlučno zahtievamo, da se naša djeca u naših školah, za koje i mi trošimo, uče u našem materinskom jeziku, kako to očito naredjuje §. XIX. temeljnih carevine pravah.

M. A na koga bi se imala učiniti ta molbenica?

L. Prije svega na domaće občinsko zastupstvo putem c. k. kotarske oblasti politične. Ako pak občinsko zastupstvo nebi marilo zadovoljiti pravednim željam svojih biračah, onda bi se imalo učiniti druga molbenica na zemaljski odbor iliti juntu putem c. k. namjestništva, neka ona opomene okorno zastupstvo dužnostih, što jih ima prama svojim biračem. A kad nebi ni to koristilo, onda na ministarstvo i na samoga cesara; jer zakoni su zato učinjeni, da se ovršuju, a ne da se gaze.

M. Dokle bi to dakle trpilo?

L. Borme nebi ni tri ljeta, a poslje triuh lietah narodu je lahko, jer može izabrati zastupnike, kakovih ga volja, pak postići što želi, bez moljenja i klanjanja.

M. Iz toga vidim, da složan narod sve može.

L. Jest, jer se složnomu narodu nemože nitko dugo vremena opirati, ni občinska zastupstva, ni zemaljski sabor, ni sama vlada. Samo treba uvijek iti zakonitim putem. S Bogom!

M. Dao ti Bog dobro!

Franina i Jurina.

Ju. Ti, Franino, ki se držiš, da neč više znaš od mene, biš mi znal razložiti, ča je to: *Pelasgo-greco-italo-tedesco-burocratico-autonomo-magiario-costituzionali*?

Fr. Reci još jedan put, ma pomalo, zač je tega preveć na dušak.

Ju. No, ma pazi dobro: *Pelasgo-greco-italo-tedesco-burocratico-autonomo-magiario-costituzionali*??

Fr. Aha, to su ti dalmatinski Šarenjaki!

Ju. Viš vraga, ja nehim bil nikad ni pomisiel, da moru bit ljudi tako šari!

Fr. A reci sada pak ti meni malo, Jurino, jel istina, da te morat od sada v Reke po majerski sudit, i da ki nebu-de majerski znal, da mu neće niš valjat, ča bude odsudit?

Ju. A to govore da ja, zač da su teli majeri pozobat nekoga Bataljarina va Pešto, ač da sirota nezna majerski.

Fr. A i pravo je, ki svoje zataji, neka se tudjemu klanja!

NOVE KNJIGE.

* *Društvo Sveto Jerominsko* razposlalo je ovih danah svojim članovom tri knjige, i to, poučnu knjigu *Mlada Majka*; onda *Životinje* našozemske i neke tudjozemske d. I.; a na-posljedku *Danica*, Koledar i Ljetopis za prostu godinu 1873. Za tršćansko su povjereništvo jurve ovamo stigle, te će se dotičnim članovom čim prije razposlati.

* *Pouka u kućanstvo*. Tako je ime knjizi, što ju je za školu sastavio i o svojem trošku izdao u Zagrebu g. *Vjen-coslav Zaboј Maržik*. Kućanstvo je ženski posao, zato se ova knjiga sama sobom preporučuje hrvatskim materam i kćeram. Svezak I. Ciena 40 nvč.

* *Poučne Iskrice* koristnoj pučkoj zabavi putem po Italiji godine 1869. To je ime drugoj novoj knjizi, što ju je napisao vrlo rodoljub Preč. g. *Ivan Antunović*, kaloški kano-nik i urednik „*Bunjevačko-Šokačkih Novinah*.“ Tko želi do-znati, što i kako je gdje u Italiji, a naime u povećih gra-dovih n. p. u Rimu itd. neka čita ovu knjigu, pak će se liepo zabaviti i mnogo dobrih i korisnih stvarih naučiti. Knjiga je štampana u Temišvaru, u Ugarskoj, tiskom Braće Magjarah.

Različite viesti.

* (Porečki sabor) je prihvatio zakon, kojim se u Malom Lošinj u osniva niža realna gimnazija. Nadalje stvorio je zakon, kojim se pučkim učiteljem i učiteljicam godišnja plaća znatno povišuje, koju će odsad unapred vući, ne iz občinske, nego iz pokrajinske kase (cassa provinciale). To jest, puk će kao i do sada izdržavati svoje škole, ali samo što će nositi novce u pokrajinsku kasu, a iz nje pokrajinska jih oblast svojom rukom trošiti. Osim toga sabor je stvorio zakon, po-lag kojega neće već obćine imenovati svojih učiteljah, nego središnja zemaljska oblast u Poreču. Od nove godine trošit će Istra na škole 70.000 for. Liep je to novac, samo što istar-ski Slaveni neće imati od njega svoje koristi, akoprem će ga morati najviše oni težkom mukom smagati!

* (Spomenica Visokomu Ministarstvu.) Njihove Presvjetlosti, naši primorski Biskupi, su podneli Visokomu Ministarstvu *Spomenicu*, što se je odskora čitala i u ovonjestnih njemač-kih novinah „*Triester Zeitung*“, u kojoj potanko razlažu, što je krivo, da se svake godine svo to manje mladićah posve-ćuje svećeniškomu stališu, pa ujedno i što bi trebalo učiniti, da za koj desetak godinah crkva božja u ovih naših stranah sasvim neobudovi i ostane stado bez pastirah. Ako Visoko Ministarstvo sasluša glas naših crkvenih poglavica, ufamo se, da će u najkraće vrijeme dovoljan broj Levitah podložiti svo-ja ramena pod *Skrinju Zavjeta*, da ju nose kroz pustinju današnje pokvarenosti i bezvjerstva.

* (M. č. g. Zamarin) je po zemaljskom zastupniku, g. Fr. Marotu, dao prosvjedovati proti nepripoznanju svojega izbora. Njegov je protest bio naprosto završen. Čuje se, da će sabor za Izolu, Milje i Buzet promieniti izborni red. Sad dakle znamo, kako će ta stvar svršiti. Preč. g. kanonik Dr. Fr. Feretić se odrekao zastupništva na porečkom saboru.

* (Elaborat hrvatske kraljevske deputacije), što bijaše onomadne izručen ugarskoj kralj. deputaciji, učinio je u svoj Hrvatskoj neizmierno dobar utisak, kako to razabiremo iz više tamošnjih dopisih, kojih žalibože radi premalena prostora ovoga lista nemožemo priobćiti. Odozbravamo pako i mi, što misle posebnimi pouzdanicami zasnjeđočiti deputaciji svoje podpuno povjerenje. Iz svega toga se vidi, da će onaj elaborat postati za Hrvate novo politično evanđelje.

* (Hrvatski jezik na dalmatinskomu saboru) upotrebljavaju kod sadašnjega saborisanja, ne samo saborski predsjednik i narodni zastupnici, nego i isti carski povjerenik. Slava narodnim zastupnikom, koji će znati svojim rodoljubnim djelovanjem, uvesti naš hrvatski jezik u sve urede krasne naše Dalmacije!

* (Dalmatinsko brodersko društvo) sa sjedišćem u Trstu osniva se ovdje pod vodstvom gg. Mata Aduma, Antuna i Tome Makale, Dra. Fausta Nakić-Vojnovića i Ant. Vidovića. Cilj mu je gradjenje, kupovanje i prodavanje brodova na jadra i na paru, zatim brodarenja po moru i po riekah. Društvena glavnica iznašat će 500 tisućah forinti. Svaka dionica (azione) vrijedi 100 f. Tisuća i 400 takovih dionica izdat će se umah, a ostalo poslje. Mi svesrdno preporučamo našim rodoljubom

to najnovije poduzeće, i pozivamo jih, da mu u što većem broju pristupe.

* (Dalmatinski djaci u Zagrebu.) Javljaju nam iz Zagreba da je ljetos na tamošnjih školah liepi broj dalmatinskih mladićah, al da bi jih bilo i više, da se neboje izgubiti uživanje dobivenih štipendijah. Nam se taj strah netemeljit čini, jer nemožemo ni pomisliti, da bi se radi toga mogli ikada lišiti štipendijah, tim manje, što je sada propisan hrvatski jezik u svih uredih, pa borme neće ga ni u Beču ni u Građeu naučiti, kako u Zagrebu. Pak uprav zato se nadamo, da će visoka zemalj. vlada osobiti obzir uzeti, kod podjelivanja štipendijah, na one mladiće, koji bi radi u Zagrebu svršiti svoje pravoslovne i druge nauke. — Nebi li o toj stvari mogao i sadašnji dalmatinski sabor koju reći?

Sa tršćanskoga tržišća.

Ciena se žitu u ovih posljednjih danah digla tako, da se za 116 f. pšenica prodavala od 8—9 f. kukuruz f. 4.15, — Cent jačmena f. 3.35—4.25; bazulja f. 5—7; smokavah po 6 f.; vune debele domaće neoprane f. 57—58; kože suhe volovske i kravje 80—90 f.; kafe Rio 45—49 f.; cukara aus. tučena f. 22.75—23.75. Masti i slanini, ciena prošlom izviešću, isto tako vinu dalm. i istarskomu te rakiji i ulju. Cent tresko (bakalara) traži se po 14—19 f.; šiskah istar. 19—21 f.; ruža od 4—5.50 f.; kamenita ulja (petrolija) 14.50—15 f.; cunjah f. 13.50; loja f. 26.50.

Kretanje austrijanskih brodova

od 16 do 30 Novembra.

Dojadrili u — iz

Trst: *Pierino, Dar, Nuovo Arturo* Kardifa. — *Dobra Nada* Kaval. — *Caterina S.* Skalenovo. — *Vila* Jamajke. — *Nicoletta* Kalamato. — *Luka, Grazia Dio* Marsilje. — *Civetta* Smirno. — *Tebra* Graza. — *Diva S.* Androsana.

Alesandriju: *Vice Tone* Silda. — *Fidio* Njukastla. — *Forza* Liverpoola.

Androsan: *Iri* Arano.

Bahiju: *Alceste* Amburga. — *Attilo, Capriccio* Trsta.

Bordò: *Alessandria, Cejetnidan, Giuseppe Matteo* Kardifa.

Bremerhaven: *Pelegriano* Galaca.

Buenos Ayres: *Achile S., Ceta.* — *Giacomina* Taragone. — *Mercede* Marsilje.

Carigrad: *Ero* Odeso. — *Dampier* Ceta. — *Marietta D.* Ibrajle.

Falmut: *Anibale* Orana. — *Tom, Pace P., Toni, Diana,* Brdjansko. — *Nuovo Nicoletto, Penelope* Ibrajlo. — *Elena Kovacović* Marjapolja. — *Mirra, Guinan* Taganroka. — *Adamo, Jared, Lamrk, Henoch, Caterina Stak, Francesco* Gilberto Odeso. — *Beatrice* Korka. — *Pia* Uragnuj.

Filadelfiju: *Esau* Limerika. — *Sospir* Njukastla.

Flesingu: *Comm, Tonello* Karloforta.

Londru: *Michele* Vučić Odeso. — *Arturo* Bahie. — *Domenico* Bostona. — *Trino* Njukorka.

Marsilju: *Mila* Glasgov. — *Elena G., Rosa, Mitš, Alessandro B., Donte B., Dario, Nauta* Trsta. — *Vitimir* Smirno. — *Divino, Liva* Rieka. — *Oriano* Ceta. — *Favorito, Burgasa.* — *Giovanna* Kartagene.

Montevideo: *Olga B.* Marsilje.

Njukork: *Zator* Kvinstovna. — *Atlas* Trapana. — *Ugo* Girgenti. — *Janak* Bordò. — *Tratone* Marsilje. — *Vitez* Ceta. — *Rebeka* Bristol. — *Setk* Londonderi.

Odesu: *Union* Ceta. — *Urin* M'ceih.

Siru: *Assidua* Kardifa.

Smirnu: *Nuova Anna* Trsta. — *C. Bosković, Slavonia* Marsilje. — *Diana* Salonica.

Santes: *Olivo* Bahie.

Sligo: *Crono* Njukorka.

Sild: *Istok* Anverso. — *Iris* Dunkerka.

Kardif: *Vodja* Dunkerka. — *Mimi* Limerika. — *Burone* Vrančunj, *Risurrezione, Luigi Žiga* Bordò. — *Leopoldina* Bauer Dubl. pa. — *Hunnus* Glučestra. — *Grad* Zagreb, *Gjurko* Korka.

Kork: *Orfeo* Filadelfio. — *Concordia* Brdjansko.

Kvinstovnu: *Nemesi* Sulino. — *Onore, Leone, Trčić* Dubrovački Njukorka. — *Graovac, Barl.* — *Catina R.* Filadelfio.

Klas, Jesse, Anna Lazarević, **Tem, Andrej** Tangarog Kork. — **Alois, Kobilic** Trst. — **Generatore** Genovu. — **Unione, Tauro, Clato, Libera, Kopernik** Marsilju. — **Armonia,** Rieku.

Ceta: **Kath, F. Deak** Porto Said. — **Elisa, Maria, Mio** Figlie Carig. — **Ifigenia** Filipovil. — **Giovanni Luigi** Santos. — **Amor** Njuj.

Dublna: **Marius** Baltimoru.

Gibiltero: **Europa** Londru.

Genove: **Romano** Londru. — **Riccardo** Carig.

Glasgova: **Mercur** Ales.

Grimsbja: **Arturo** Ales.

Hula: **Federico B.** Grimsbj.

Limerika: **Mimi, Ezo** Kardif.

Livorna: **Draga** Anetta Genovu. — **Srećan** Varno.

Londro: **Tomaso** Trinidad.

Manile: **Vil. Dubrovački** Falmut.

Marsilje: **Sv. Križ** Ales.

Njukorka: **Prvi** Dubrovački, **Dio Fili, Martin** Kork.

Njukastla: **Figlio** Rieku — **Jugoslava** Rjojanolo. — **Capudiatru** Ales. — **Ira** Phil pivil.

Nju Orleans: **Justine B.** Mars.

Plinuta: **Uvano S.** Kardif.

Odeso: **Libero** Marsilju. — **Andrić** Trst.

Riojanejra: **Girulano** Falmut. — **Slavjanska, Buon'Armonia** Pernambuk.

Tokselo: **Ann** Njukastl.

Truna: **Bartolina** Carigr. — **Patrizio P.** Genovu.

Kardifa: **Mimi P., Jona, Ruth** Trst. — **Paulina** Portosaid. — **Susone, Proserpina** Singapur. — **Mosorska Vila, Giuseppe** Rinovento Ales.

Kvinstovnu: **Domenico** Londru. — **Ariosto** Svanseju. —

Odjadrili iz — u

Trsta: *Gregorius, Eneo* Cot. — *Figlia* Jenny Bordò. — *Cristoforo* Romano.

Alesandriju: *Amato,* Falmut. — *Giuseppe Antonio* Mesinu.

Anverse: *Due Fratelli* Njukork.

Baltimoru: *Sloja* Londru.

Bordò: *Mio* Maro Kardif. — *Gilda* Svanseju.

Buenos Ayresa: *Njord, Clita* Falmut.

Carigrada: *Madre* Mureu, *Carlotta, Mirto N., Carmela B., Noè, Nereo* Odesu. — *Nane B., Maria D., Keč, Cam, Mar, Malalecl, Seta, Antonietta, Nerca, Peleki, Grad* Karlome, *Padre* Stefano, *Rahel, A. T. Luković, Novi*

Tèk Novacah

polag Borse u Trstu od 16 — 30 Novembra 1872.

NOVC1	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	—
Čarški dukati (cekini)	5.18	—	5.17	5.15	5.16	5.15	5.15	5.14	—	5.15	5.15	5.15	5.15	5.15	5.15	—
Napoleoni	8.70	—	8.68	8.64	8.64	8.67	8.67	8.66	—	8.67	8.68	8.69	8.73	8.69	8.69	—
Lire Ingleske	10.98	—	10.97	10.96	10.95	10.95	10.94	10.94	—	10.94	10.95	10.93	10.92	10.95	10.95	—
Srebro prid (aggljo)	106.85	—	106.85	107.—	107.—	107.—	107.—	106.—	—	106.85	107.15	107.15	107.50	107.—	107.—	—